

A SZÉKELYUDVARHELYI KÖZGYŰJTEMÉNY VEZETŐSÉGE ABBAN REMÉNYKEDIK, HOGY TÁRGYI FELAJÁNLÁSOK ÉRKEZNEK A LAKOSSÁGTÓL

Gazdagodott a Haáz Rezső Múzeum gyűjteménye

Gepida település nyomaira bukkantak, főkirálybírói pecsétet vásároltak, és fotográfiák sokaságát vették leltárba idén a székelyudvarhelyi Haáz Rezső Múzeum munkatársai. Az intézmény vezetője elmondta, gondot jelent, hogy az anyagiak nem mindig elegendők a gyűjtemény gyarapításához és kevés a felajánló.

» PÁL EMIL

Jeles idejű megvalósításokról számolt be megkeresésünkre Miklós Zoltán, a székelyudvarhelyi Haáz Rezső Múzeum igazgatója. Az intézmény értékes leletekkel és tárgyi emlékekkel gazdagodott, de a vezető szerint a gyűjtemény gyarapítása céljából felajánlásokra lenne szükség. „A múzeum gyűjteményezési stratégiájának fontos szempontja a helyi vagy regionális jelentőségű tárgyak beszerzése, különös figyelmet fordítunk azokra az egyedülálló tárgyra, amelyek a városi gyűjtemény szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak” – mondta el Miklós Zoltán. Kifejtette, a gyűjtemény gyarapítása sok tényezőtől függ, elsőként az anyagi keretektől, hiszen a felajánlások és feltárások leletei nem elegendők, meg kell vásárolniuk a gyűjtemény leendő darabjait. „Legtöbbször nem tudunk versenyezni a magángyűjtőkkel, így a szándék nem elég a gyarapításhoz, sőt sokszor a felkínált lehetőség sem elegendő, amennyiben nincsenek meg az ehhez szükséges anyagi erőforrások” – fejtette ki az igazgató.

Az utolsó királybíró levele

A múzeum csapata minden lehetőséget igyekszik kiaknázni,

Helyi kuriózumnak számító régi fényképek is bekerültek az udvarhelyi múzeum gyűjteményébe

» Több olyan berendezési és használati tárgyat is sikerült megvásárolniuk, amelyek Haberstumpf Károlyné Szabó Anna családjának tulajdonát és hagyatékát képezik.

amikor új gyűjteménydarabok vásárlására kerül sor – mutatott rá Miklós Zoltán, hozzátéve, hogy ebben az évben a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) Múzeumi kollégiumához benyújtott sikeres pályázat révén tudtak több jelentős tárgyat is megvásárolni. Érdemes kiemelni ezek közül, hogy egy székelyudvarhelyi magángyűjtőtől sikerült dualizmuskori és a két világháború közötti időszakból származó képeslapokat és fényképeket vásárolnia az intézménynek. „Utóbbiak azért is különlegesek, mert a Kováts Istvánnál korábban tevékenykedő Ferenczy Lukács fényképész fotóival is szép számban gazdagodott a közgyűjtemény. Emellett kuriózumnak számít a városban csak rövid ideig dolgozó Kalicza Gizella egy fényképe, vagy a műkedvelő fényképészként is tevékenykedő Koncz Ármán gyógyszerész fotográfiája” – sorolta a múzeum igazgatója. Hozzáfűzte, több olyan berendezési és használati tárgyat is sikerült megvásárolniuk, amelyek Haberstumpf Károlyné

Szabó Anna családjának tulajdonát és hagyatékát képezik. Ugyancsak ehhez a hagyatékhoz tartozik Zetelaka utolsó királybírójának, Szabó Gergelynek néhány hivatalos irata és levele. Szintén magángyűjtőtől származik egy rendkívül értékes numizmatikai anyag, amely Bethlen Gábor fejedelem ezüst garasait, valamint II. Rákóczi Ferenc réz polturáit foglalja magába (a poltura történelmi magyar pénzegység), de Udvarhelyszék utolsó főkirálybírójának pecsétnyomóját is sikerült megvásárolni.

Miklós Zoltán azt is elmondta, hogy a történelmi gyűjtemény adomány útján is gyarapodott, idén került a múzeumba a szombatfalvi temetkezési társulat anyaga jegyzőkönyvekkel, tagkönyvecskékkel, számadásokkal, melyet Fazakas Szabolcsnak köszönhetnek. Egy igen jelentős régiségkönyv-együttes is hozzájuk került. „A néprajzi gyűjtemény idén kismértékben növekedett, ugyanis nincs a területnek nálunk muzeológusa. Udvarhely-

széki varrottásokat, használati népi textiliákat vásároltunk magánszemélytől, illetve adományozás útján kisebb használati eszközök kerültek a gyűjteménybe” – sorolta az igazgató. Miklós Zoltán a PULZUS művésztelepen készült alkotásokról is beszámolt, megjegyezte: a művésztelepnek köszönhetően a városi képtár képzőművészeti gyűjteménye értékes kortárs műalkotásokkal gyarapodik.

Gepida település nyomai Udvarhelyen

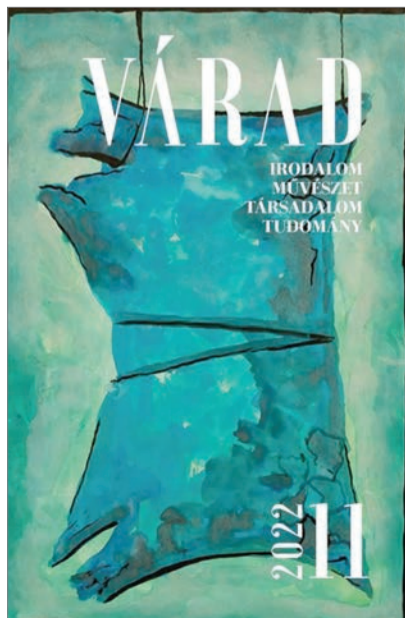
Az igazgató elmondása szerint a régészeti gyűjtemény minden évben több száz tétellel szokott gyarapodni, és ez idén sincs másként. Az év legnagyobb részében terepmunka zajlik, s jelentős leletanyag kerül az intézménybe. Idén a régészeti ásatások két jelentős helyszínen zajlottak: az egyik a Székelytámadt-vár falai között végzett szisztematikus feltáró munka, a másik Fiafalván, az Ugron kúria felújítása keretében zajlott. Az igazgató részletezte, bár az energiák nagy része az előbbiekre koncentráldott, feltárás zajlott Patakfalván is, amely ugyancsak a tervszerű ásatások sorában említendő, és egy kanadai régészeti antropológiai kutatási projekt újabb fejezete volt. „Régészeink leletmentő ásatásokat is végeztek több székelyudvarhelyi helyszínen történtek. Például a kórház mögött épülő ifjúsági tömbházlakások mellett, ahol gepida település nyomai kerültek felszínre, de több magánház építése, a székelykeresztúri gázhálózat lefektetésének felügyelete, vagy éppen csíkszeredai építkezési helyszíneken való felügyelet is mind ide sorolható” – részletezte. Az igazgató hozzátette, reméli, a felajánlások más embereket is motiválni fognak arra, hogy megosszák örökségüket a múzeummal.

FOTÓ: BELICZAY LÁSZLÓ

Krokitól recenzióig a Várad novemberi számában

» KRÓNIKA

Megváltozott, megújult, bár az eredetihez hasonlatos formátumban, több olvasnivalóval jelent

» A Várad folyóirat egyetlen percig sem szűnt meg, azóta is megjelenik havonta a Bihar Megyei Tanács támogatásával.

meg a Várad című irodalmi, művészeti, társadalmi, tudományos havilap 21. évfolyamának novemberi száma. A 2002-ben civil kezdeményezésre megindult folyóiratnak 2020–21. fordulóján sokan a „halálhíret” kellették a Kárpát-medencei magyar és román sajtóban, miközben egy másik, hasonló nevű folyóiratot alapítottak. Ennek a híresztelésnek a mai napig terjednek a hullámai a Várad jelenlegi szerkesztői szerint, noha a folyóirat egyetlen percig sem szűnt meg, azóta is megjelenik havonta a Bihar Megyei Tanács támogatásával, a Megyei Könyvtár kiadásában, akárcsak román nyelvű lapjáról, a Familia. Az immár százoldalas friss Váradban Csáky Zoltán krokit, Czili Aranka, Csávossy György István, Fábán Judit, Oláh József verset, Kötter Tamás és Tóth Ágnes prózát közöl. Terítéken a lélek címmel Máté Zsófia számol be a folyóirat által szervezett legutóbbi író-olvasó találkozóról, amelynek vendége Czilli

Aranka kovásznai költő, író volt. A címzett Arany című összeállítás a Bihar Megyei Könyvtár által V–VIII. osztályos diákoknak meghirdetett Arany János-pályázatról szól – az értékelést követően néhány pályamű is olvasható a legjobbnak ítélték közül. Az irodalomnak szentelt részt Zuh Deodáth eszméletörténet illusztrált tanulmánya követi Problémás újítások. Nagyvárad modernista épületei és értékelésük nehézségei címmel. Tóth Hajnal a nagyváradi színházmuzeumban lezajlott Papp Magda-estéről ír, fölledve az egykori ünnepelel előadóművész emlékét. Szombati-Gille Tamás a világhírű természet tudós, David Attenborough könyvét recenzálta Egy élet a bolygónkon. A szemtanú vallomása – és látomás a Föld jövőjéről címmel. Mágneses rezonancia – Képzőművészet a közép-európai néplélekről címmel Lencar Péter írt Cristian Mungiu filmjéről és annak közönségtalálkozóval egybekötött váradi bemutatójáról.

Június 9. és 18. között tartják jövőre a TIFF-et

Bejelentették a kolozsvári Transilvania Nemzetközi Filmfesztivál (TIFF) jövő évi kiadásának időpontját a szervezők: a korábbi években megszokott időponthoz képest valamivel később, a június 9. és 18. közötti időszakra tervezik a szemlét. A kincses városban idén 21. alkalommal tartották meg a számos külföldi és hazai filmújdonságot, kísérőprogramot felsorakoztató eseménysorozatot. A TIFF évről évre rekordokat dönt nézőszám tekintetében. Nem volt ez másként idén sem, a szervezők közlése szerint összesen 102 ezren váltottak jegyet a vetítésekre, ez a szám 8 százalékkal nagyobb volt, mint a fesztivál legutóbbi, 2019-ben megdöntött nézői rekordja. A TIFF ideje, 21. kiadására összesen 200 alkotás érkezett a világ 55 országából, a rendezvénysorozat számos ingyenes programot is kínált a nézőknek: többek közt alkotókkal folytatott beszélgetéseket, családi eseményeket, fotókiállításokat. (Krónika)